

Humle *Humulus lupulus* 'Gamla Källmon'

SÖDERMANLAND 1700-talet

Foto, karta till höger: Lantmäteriet, storskifte 1812 (04-sma-129)

Historia:

Gården Gamla Källmon låg strax söder om dagens Katrineholm i närheten av Stångsjö. När gården byggdes är okänt, men den finns med på en karta från 1677. I början av 1700-talet fanns där en humlegård med 150 störor. Humlegården utvidgades efterhand för att 1813 omfatta 900 störor. Sedan minskade humleodlingen snabbt. Bara fem år senare var det 500 störor och 1835 endast 100. 1865 togs humlegården bort.

1880 kom Eric August Dahlgren (född 1842) till gården tillsammans med sin hustru Carolina Matilda Jacobsdotter (född 1846 i St Malm). Omkring 1900 hade familjen byggt färdigt nya Källmon och flyttade vidare dit. Sedan dess har Gamla Källmon varit obebodd och idag finns endast stengrunden kvar. Stengrunden ligger precis vid en gammal väg som ledde till Forssjö. Idag ligger platsen avsidat, då vägen i stort sett är borta. Humlen är funnen invid den gamla stengrunden.

Beskrivning:

'Gamla Källmon' är en mycket odlingsvärd sort med stora ovala aromatiska kottar som blommar i slutet av juni och mognar redan i början av augusti.

Kottarna bildas på korta sidogrenar fördelade på plantans två övre tredjedelar.

Vid provodling i Julita uppmättes mycket hög alfasyra (7,2 viktprocent) och oljehalt (1,08 ml/100g). Provbryggningen gav utmärkt arom och smak som beskrevs som örtig/kryddig.

'Gamla Källmon' var en av de sorter som valdes ut som mest odlingsvärd och intressant för uppförkning av Sparrisuppropets projektledare Else-Marie Strese efter att Poms provodlingar av svensk kulturarvshumle vid Julita gård 2018 avslutats.

I odlingsförsök har sorten visat sig vara mogna tidigare än alla tidigare sorter som tidigare lanserats under varumärket Grönt kulturarv. Sorten förökas av Elitplantstationen.

